

Kapitola 7

Závěr

V samotném závěru práce by bylo vhodné zamyslet se nad praktickou využitelností evropského platebního rozkazu, o kterém celá tato práce pojednává. Vzhledem k tomu, že nařízení, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu je poměrně čerstvé, přestože bylo přijato již 12. prosince 2006, žádat o vydání evropského platebního rozkazu a tedy zjistit, jak bude nařízení v praxi fungovat, bylo možné až od 12. prosince 2008. Uvážíme-li, že evropský platební rozkaz lze oproti původnímu návrhu Komise o univerzální použitelnosti použít pouze v přeshraničních případech, jsou tak relativně krátce po datu použitelnosti případy využití evropského platebního rozkazu v praxi zatím vzácné. Proto bych na tomto místě ráda pojednala alespoň o pravděpodobnosti, s jakou může žalobce očekávat úspěšnost získání exekučního titulu v řízení o evropském platebním rozkazu.

Ještě v roce 2005 jsem se jako právník-teoretik, resp. lépe řečeno jako studentka právnické fakulty domnívala, že platební rozkaz, jak jej upravuje občanský soudní řád, nemůže mít širokého uplatnění v praxi. Tento dojem ve mně vyvolávala především skutečnost, že je tak snadné platební rozkaz zrušit, proto jsem platební rozkaz považovala za institut vhodný pouze v případech, kdy žalovaný svůj dluh uznal a žalobce pouze z nějakého důvodu potřebuje získat exekuční titul.

Záhy na to jsem se ale jako začínající právník-praktik sama přesvědčila, že platební rozkaz může skutečně být cesta k exekučnímu titulu bez nadbytečných překážek. V přibližně deseti soudních řízeních, jejichž předmětem byla vždy velmi dobře důkazy podložená pohledávka, která jsem od té doby zastupovala na straně žalobce, jsem na

doporučení zkušenějších kolegů žádala platební rozkaz. K mému překvapení žalovaný podal odpor jen v asi třetině případů. Ve dvou případech soud platební rozkaz zrušil, neboť se nepodařilo platební rozkaz žalovanému doručit do vlastních rukou, a ve všech ostatních případech (tj. hrubým odhadem v 40 až 50% případů!) nabyl platební rozkaz právní moci a stal se exekučním titulem. Aby nebyly výsledky této „statistiky“ zkreslené, musím však ještě podotknout, že tam, kde žalovaný podal odpor, se jednalo o vymáhání vyšších částek (statisíce či miliony korun českých), zatímco v ostatních případech se převážně jednalo o nižší částky (desetitisíce či statisíce korun českých). Nicméně v jednom z těch případů, kdy žalovaný podal odpor jsem velmi ocenila postup soudu podle § 114b občanského soudního řádu, kdy soud s platebním rozkazem žalovanému současně doručil i výzvu, aby v případě podání odporu soudu do 30 dnů od podání takového odporu doručil vyjádření ve věci samé s tím, že nevyjádří-li se či neuvede-li důvody pro popření žalovaného nároku a tyto důvody nedoloží důkazy, soud bude mít za to, že žalovaný uznává nárok uplatňovaný žalobou. Dle očekávání se žalovaný sice ve lhůtě vyjádřil, ale vzhledem k tomu, že pouze uvedl „nárok popírám“, ale neuvedl, z jakých důvodů, soud rozhodl rozsudkem pro uznání. Občanský soudní řád umožňuje použití tohoto postupu i v řízení o evropském platebním rozkazu.

S ohledem na tyto zkušenosti s platebním rozkazem podle občanského soudního řádu, který vykazuje řadu podobných znaků s evropským platebním rozkazem, věřím, že řízení o evropském platebním rozkazu jistě nalezne širšího praktického uplatnění v praxi. K takovému uplatnění je však třeba, aby se veřejnost, a to nejen právnická, dozvěděla více o tom, jak tento institut funguje a jaké možnosti nabízí. Snad k rozšíření takového povědomí přispěje i tato práce.